GAZETA KRAKOWSKA

Nro 28.

Z KRAKOWA DNIA 8 KWIETNIA 1818 Roku WE SZRODĘ

— *Z Krakowa.* —

W dalszym ciągu posiedzenia Seymu prawodawczego dnia 24 Lutego r. b. co do toczącey się w Izbie Prawodawczey materyi o karze śmierci, JW. Słotwiński, Reprezentant Gminy okręgowey Chrzanów, oświadczył:

W zabranym pierwszem głosie, co do kary śmierci przedstawiłem powody zdania moiego, dla których kara ta w kraiu naszym, iako wolnym nayliberalnieyszą Konstytucyią do Religii, mieyscowości i charakteru mieszkańców zastosowaną udarowanym, mieyscaby mieć niepowinna. To iednak zdanie moie iako na okolicznościach wewnętrznych i zewnętrznych tego kraiu uzasadnione, nie iest bezwzględnem, to iest niezmienney zasady prawa publicznego stanowiącem, bo ieźli z iedney strony utrzymywałem, że kara smierci z Xięgi Prawodawstwa naszego wymazaną bydź by powinna, z drugiey iednak strony nie mogę się ośmielić, abym zwalczał przytoczone od pierwszych prawa publicznego Nauczycielów przeciw zdaniu JW. Sołtykowicza dowody, abym powodami *psychologicznemi* lub *moralnemi* usiłował znosić zupełnie to prawo Maiestatu, którego potrzebę sami nawet Naywspanialsi Monarchowie i Protektorowie nasi uznaią, a które prawo, uważane iako iedyny środek, ocalenia i zabezpieczenia ich Tronów, tudzież dobra i pomyślności ich poddanych, w całey swey mocy przyznane im bydź powinno. Tak iest Szanowni Mężowie, Naydostoynieyszego Ciała Prawodawczego członki! do przekonania się o tey prawdzie tak w prawnym iako i politycznym względzie dosyć iest zwrocić uwagę na iedyne głowne rządu i kary cele, tudzież zastanowić się czyli są takie rodzaie zbrodni, od których Rząd i społeczność nie, inaczey tylko przez karę śmierci zabezpieczonemi bydź mogą.

Ze celem iedynem Rządu iest bespieczeństwo publiczne i prywatne, tudzież dobro i pomyślność powszechna od sprawiedliwego i mądrego Rządu zawisła, że obywatele pragnąc rzeczywistości tych celów, chcą i zezwalaią na te środki, bez których cele te dostąpionemi bydź nie mogą, że do osiągnienia tych zamiarów potrzebne są kary, wszystko to iest pewnością. Że każdy człowiek uważany iako istota rozumna może przelewać na Rząd wykonywanie praw nabytych i wrodzonych iakiemi są naprzykład: prawo sądzenia, prawo bezpieczeństwa, obrony i t. p. temu ten tylko przeczyć może ktoby sądził, że dobro powszechne tego wyma-

go, aby każdy był sam Sędzią sporów między sobą i drugiem wypaść mogących, aby sam podług swego widzi mi się zostawiony sobie miał wybór środków obronnych i wszelkich innych za regulę postępowania w społeczności obywatelskiey służyć maiących. Tak widocznie okazuie się: że Rządca ma prawo karania, ma władzę wykonywania praw wrodzonych każdego obywatela, ieżli pośredniego Rządowego ich wykonywania wymaga bezpieczeństwo i dobro społeczne. Jeżli zaś w krótkości wspomnione zasady są sprawiedliwemi, łatwo poznać można, czyli Rządcy według zasad ścisłey sprawiedliwości nawet prawo karania śmiercią przyznanym bydź winno. — Rządca ma prawo i obowiązek starania się o to wszystko czego wymaga byt, bezpieczeństwo i dobro Narodu, ma więc prawo użycia wszelkich śródków zdatnych, potrzebnych i sprawiedliwych, bez których to iedyne i głowne związku obywatelskiego cele otrzymanemi bydź nie mogą; ieżli więc dostapienie tych celów pomimo wszelkich usiłowań Rządu tak przez Religiią iako Instituta Edukacyyne, urządzenie iak naydokładnieysze policyi, i t. d. nie iest podobnym tylko przez zagrożenie karą śmierci, na tenczas Rząd ma prawo tym ostatecznym śródkiem zagrożenia, a gdy zagrożenie śmiercią byłoby bezskutecznym, ieżliby na zbrodniarzu wykonaną niebyła, przeto ma także prawo Rząd karę śmierci równie jak wszelkie inne na zbrodniarzu wykonania. Pytanie więc zachodzi:

1. Czyli zagrożenie i wykonanie kary śmierci nieprzeciwi się ścisłey sprawiedliwości?

2. Czyli bydź mogą i są takie przypadki, w których zagrożenie i wykonanie kary śmierci może i mieć powinno mieysce? rozwiazanie tych dwóch pytań rozstrzygnie spór między *Prawnikami, Politykami* i *Moralistami.*

Kara śmierci nie przeciwi się zasadom ścisłego prawa, bo każdemu człowiekowi, iuż w stanie naturalnym służy prawo obrony, każdy człowiek, gdy idzie o całość iego życia ma prawo bronić się aż do zagłady nieprawego napastnika, ieżli zagłada iest koniecznym obrony iego skutkiem Prawo to *ius moderaminis inculpatae tutelae* mogł każdy, a nawet dla niemożności fizyczney musiał go przelać na Rząd. Rządzący więc iest uprawnionym, tym wszystkim, którzy się targaią na życie drugiego obywatela zagrozić karą śmierci, ieżli taki iedyny środek od zbrodni człekoboystwa wstrzymać zdoła; ma szczególniey prawo zagrożenia tą karą, gdzie idzie o życie polityczne, to iest o życie wszystkich obywatelów, gdzie zachodzi niebezpieczeństwo rozwiązania społecznego związku i rozprężenia wolności zbrodniarzów, którey skutkiem iest *anarchia* czyli przemoc hordy złoczyńców nie tylko własności maiatków, ale nawet i życiu każdego w szczególności zagrażaiącey. Kiedy więc wywod tego prawa Maiestatu, iuż na prawie naturalney obrony każdego w szczególności i na zezwoleniu wszystkich do związku obywatelskiego należących, iest zagruntowanym, usprawiedliwiona zostaie odpowiedź na pytanie pierwsze, iż karą śmierci nie przeciwi się ścisłey sprawiedliwosci.

Że wydarzyć się mogą takie zbrodnie od których tylko kara śmierci wstrzymać zdoła, to niepotrzebuie dowodzenia, bo wszystko na świecie równie iak dobre i złe iest możnością, bo nie iest niepodobieństwem nawet w porządney społeczności wystawić sobie tak złych ludzi, którzy iedynie przez boiaźń kary śmierci od zbrodni wstrzymanemi bydź mogą. Że *zdrada głowna* ze wszelkiemi swemi gatunkami iest zbrodnią tego rodzaiu, którey zbrodni kara śmierci zagrożonem, a nawet wykonanie takowey na zbrodniarzu nastąpic musi, to nie iest do okazania trudnym. Nikt podobno nie zaprzeczy, że zamiar zgwałcenia Maiestatu osobistego, usiłowanie obalenia rządu, zdrada kraju i. t. p. wymagaią nie tylko szczególnego geniuszu do uknowania i dopięcia tak wielkiey zbrodni, ale nadto znaczney części Narodu to haniebne dzieło

popieraiącey, że głowa takiey zbrodni przewodnicząca, nawet i naycięższego więzienia uyść, i zamiary swoie przy pomocy swych wspólników urealizować potrafi; że więc panuiący od grożącego sobie niebezpieczeństwa, tylko przez zagładę nieprzyiaciela obywatelskiey społeczności i opiekończego Rządu uwolnić się może; życie, albowiem takiego człowieka wymagałoby dodania każdemu mieszkańcowi podeyźranemu straży; wymagałoby nieustannego śledzenia myśli i wszelkich zamiarów ludzkich, a zatem takiey władzy i siły, która tylko w Rząd ie Naywyższego Boga iest podobną. Kiedy więc zagrożenie karą śmierci na umyśle zdrayćy okazało się bezkutecznym, nie może on ley nie uledz, bo na tenczas zachodzi przypadek ostatniey obrony politycznego życia, a zatem życia wszystkich obywatelów, bo zdrayca Monarchy lub Narodu zrządza taką kolizyią, iż tylko przez śmierć iego byt, bespieczeństwo i spokoyność Narodu ocaloną bydź może, a zatym rownie iak w obronie człowieka napadnionego niewinnie, trafunkową ofiarą konieczney obrony paść musi. A ieźli, iuż ieden wskazanym iest przypadek, w którym zagrożenie i wykonanie kary śmierci może i powinno mieć mieysce, łatwo usprawiedliwionemi bydź mogą ustawy tych panuiących, którzy tę karę nawet do innych zbrodni rozciągać muszą, ieźli byt kraiu, bezpieczeństwo i dobro publiczne, przy rozważaniu wszelkich okoliczności tak wewnętrznych iako i zewnętrznych, nie inaczey tylko przez ten rodzay kary otrzymanemi i ugruntowanemi bydź mogą. Zarzuca w prawdzie wielu, że kara śmierci, iuż dla tego samego iest niesprawiedliwą, że różnym celom kary iakiemi są: zadosyć uczynienie, poprawa przestępcy, a nawet iak niektórzy sąd ą odstraszeniu drugich bynaymniey nie odpowieda. Nie odpowiada, mówią oni celowi pierwszemu, bo legalne zaboystwo zbrodniarza okazuie tylko zemstę, lecz ani społeczność, ani n. p. zabity żadnego nieodbiera wynagrodzenia. Nie poprawia przynaymniey na tym świecie zmysłowym, bo ukarany śmiercią, iuż nie żyie; nie odstrasza drugich, bo widzowie wykonania tey kary bardziey do litości nad zbrodniarzem pobudzanemi, a niżeli od zbrodni samey odstraszanemi bywaią. Lecz te zarzuty nikną zupełnie, gdy zwrócimy uwagę, iż wymienione, i t. p. cele nie są iedynemi i głównemi celami kary, lecz tylko pobocznemi, to iest z głównym celem kary łączyć się mogącemi tyle razy, ile razy toż łączenie, bez obrazy właściwego i głównego celu kary, którym iest wstrzymanie od przestępstw i nie zawodna ustaw karnych sankcyia może mieć mieysce; same zaś w sobie uważane, nietylko za cele kary śmierci, ale nawet za cele innych kar uważanemi bydź nie mogą, bo i w innych także zbrodniach n. p. kradzieży, ieźli złodziey wszystko stracił pokrzywdzonemu zadosyć stać się nie może, to i w innych zbrodniach iak doświadczenie uczy nietylko poprawa wewnętrzna, to iest *Moralna*, ale nawet zewnętrzna czyli *legalna* zniweczoną bydź może, bo także inne rodzaie kar nie zawsze zdołaią odstraszyć wszystkich złoczyńców. Nadto przypuszczaiąc, że wymienione cele są właściwemi celami kary, wypadałoby uczynić ten wniosek, iż w tych przypadkach, w których tym celom zadosyć stać się może, zbrodniarz od kary uwolnionym bydźby powinien, czego zapewne nikt nie przypuści, bo na tenczas nie od mocy ustaw, ale tylko od zdania Sędziego zależałaby całość kraiu, bezpieczeństwo i dobro Narodu. Tak widocznie poznać się daie, że iak wyżey powiedziałem, tylko zamiar wstrzymania od przestępstw, przez zagrożenie prawną i zdatną karą, w razie zaś nastąpionego przestępstwa wykonanie kary dla utrzymania działalności połączoney z ustawą karną sankcyi, są właściwym, głównym i iedynem kary celem. Ustawodawca bowiem, zagrażaiąc karą nie ma innego celu tylko wstrzymanie od przestępstwa, bo tego wymaga koniecznie publiczne dobro, bo zadosyć uczynienie, poprawa, i odstraszenie drugich przy wykonaniu kary za iey cele uważanemi bydź nie mogą, bo przypuścić nie można, aby ustawodawca chciał popełniania zbrodni, byleby tylko potym zadosyć uczynienie, poprawa lub odstraszenie drugich nastąpiło. Nie dosyć iednak iest na zagrożeniu, bo iakiż skutek miałyby kary, ieźliby w razie prawnie udowodnionego przestępstwa na przestępcach wykonanemi nie były. A gdy iuż okazano, że zagrożenie i wykonanie

kary śmierci nie przeciwi się zasadom ścisłego prawa, że wydarzyć się mogą takie przypadki w których zagrożenie i wykonanie kary śmierci może i mieć powinno mieysce, przeto iest udowodniono, że prawo karania śmiercią iako iedno z liczby praw Maiestatu istotnych, w tych nadzwyczaynych okolicznościach, kiedy byt, bespieczeństwo i dobro Narodu inaczey otrzymanemi i ugruntowanemi bydź nie mogą, Rządcy zaprzeczonym bydź nie może.

Dalsze głosy w następnym Numerze Gazety będą umieszczone.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 28 Marca.

Dokończenie Mowy JW. Ministra Spraw Wewnętrznych.

Oprócz tego, dochody bieżące wolnych miast powiększonemi zostały, mianowicie stolicy, w którey te do śpiesznego uskutecznienia głównych ozdób przyłożyły się. Rozmaite rękodzielnie są zaprowadzone, liczne wsparcia artystom i rękodzielnikom zagranicznym dane, rostropne urządzenia przepisane dla kupców, rzemieślników i służących; izby handlowe, giełda, meklery urzędowi ustanowieni, towarzystwo ogniowe na zasadach pewnych oparte, teatr narodowy zachęcony i postępy iego zapewnione przez urządzenie szkoły deklamacyyney i muzyczney; środki dążące do zachowania zdrowia, porządku i policyi (między któremi trzeba liczyć dogodne oświecenie ulic stolicy) zaprowadzone; w celu uczynienia pobytu w miastach wygodnieyszym i przyiemnieyszym.

Administracyia poczt woyną zniszczonych, podźwigniętą została. Dochód ich zaledwie dawniey wystarczaiący na opędzenie wydatków, przyniósł tego roku 150 000 złotych czystego zysku dla skarbu, i usługę widocznie iuż lepiey urządzoną.

Wydobywanie obfitych kruszców w łonie kraiu naszego zawartych, ściągnęło szczególną uwagę Rządu. Dyrekcyia górnicza urządzoną i hoynie uposażoną została. Już fabryki, kuźnie i liczne huty są wzniesione; wyrabiaią i kształcą pomyślnie nasze żelaza, węgle ziemne, miedź, cynk, ołów, hałun i t. p. Budowy i roboty poprzednicze, dla wydobywania srebra z kopalni w Białogonach są dokończone; wyprawianie onego od 3ch miesięcy iest w ruchu, i znakomite korzyści obiecuie.

Przemyślna wdzięczność poszukiwała była środków, ku przesłaniu godnie do potomków naszych, pamiątki przywrócenia Królestwa Polskiego i przybycia N. Pana do nowych kraiów swoich. — Rady ogólne uchwaliły zatem w każdem Województwie składkę dobrowolną dwunastu tysięcy złotych dla dwóch włościan rolników, których prace i sprawowanie się za nayprzykładnieysze w Województwie osądzone byłyby; a to w celu nadania każdemu z nich, prawem własności włoki Chełmińskiey zabudowanego gruntu. Ta czynność w całem Królestwie zeszłego roku uroczyście uskuteczniona została; a niektóre Rady Woiewódzkie wniosły iey uwiecznienie, uchwalaiąc, ażeby składka i dar podobne, corocznie naprzyszłość powtarzane były: Wniosek ten godnym iest może uwagi Seymu, którvby zapewne przychylił się do przyięcia onego tak dla zaświadczenia uczuciów narodu w epoce, która mu zawsze lubą będzie, iak dla utworzenia środka wzmagaiącego ludność i gospodarstwo przez koleyne rozmnożenie własności ziemiańskich mierney obszerności, oddzielnych i niepodległych.

Woyna.

Jeżeli woysko narodowe nagle do bytu przywrócone, zadziwia okazałością swoią pod względami postawy, ubioru i dokładności w poruszeniach; ieżeli mieszkańcy kraiu są spokoyni, a przytomność żołnierza, która dla nich w nieoddzielnym od woyny nierządzie była przyczyną zatrwożenia, odtąd stanie się powodem do bezpieczeństwa; ieżeli oszczędność w wydatkach i porządek rachunkowości podaią sposoby do hoynieyszego, a iednak mniey kosztownego opędzenia wszystkich potrzeb woyska; ieżeli nadużycia są sprostowane lub karcone, skoro wiadome zostaną; te korzyści niewątpliwie przypisane bydź powinny znamienitym przymiotom J. Cesarzewicowskiey Mości Wodza Naczelnego, Jego wytrwałym staraniom, niezmordowaney dokładności w tem wszystkiem co służby dotyka, i surowemu Jego karności woyskowey przestrzeganiu.

Między pierwszemi dobrodzieystwami z nowego urządzenia woyskowego dla kra-

ſu wynikłemi, liczyć należy zniesienie gwardyy narodowych, których skład niszczący miasta nasze, był powodem do tylu słusznych użaleń, i których usługa mało pożyteczna w porównaniu ze stratami z niey wypływaiącemi, zastąpiona została częścią od woyska liniiowego, a częścią oddziałami Weteranów i żandarmów świeżo urządzonych, według układu maiącego w zamiarze ziednoczenie potrzeb służby woyskowey i administracyi cywilney.

Przepisy względem kwaterunków iuż znaczne kraiowi sprawiły ulżenie, wyznaczaiąc officerom bez woyska, wynagrodzenie pieniężne zamiast mieszkania w naturze, równie iak na opał i światło: officerowie liniiowi maią także te dwie ostatnie potrzeby w pieniądzach zaspokoione. Koszary dawnieysze i inne domy ku teyże usłudze nabyte, uporządkowane iak nayleplepiey zostały, w celu ochronienia tem więcey mieszkańców kwaterunkiem ciążonych: wystawienie stayni dla całey Jazdy i artyleryi, tudzież koszar dla iednego pułku jazdy w Łowicu, niebawnie się rozpoczynaie: znaczna ilość uieżdzalni wznosi się w kilku Województwach. Naprawy zdziałane sprawiły, iż już umieścić w dawnych koszarach zdołano trzecią częścią w ludziach, i wedwoynasób koni więcey od tego, co tamże w latach 1811 i 1812 stać mogło.

Rolnictwo przestało bydź ciemiężone wymaganiem bez liku podwód do przewożeń woyskowych. Nietylko opłata za te podwody i liczba w iakiey one wymagać wolno, oznaczone zostały, lecz Jego Cesarzewicowska Mość, Wódz naczelny pragnąc oswobodzić ile możności mieszkańców od dolegaiących im ciężarów, rozkazał zaopatrzyć oddziały woyskowe w dostateczną ilość koni pociągowych; tak dalece, iż pułk teraz w przechodach swoich 20 podwód potrzebuiący, tylko onych cztery od 1 Kwietnia przyszłego, będzie mógł zażądać.

Postanowienie Królewskie względem zaciągów woyskowych, kładąc małżeństwo poprzednicze, między powodami wymawiaiącemi od służby młodzież do spisów woyskowych ieszcze nie wciągniętą; wyłączaiąc równie tych wszystkich, którzy się przykładaią do wychowania, do nauk, sztuk wyzwolonych, rękodzielni, tudzież synów starszych w każdey rodzinie, dało ochronę ile można, i większą dotąd u nas niż gdziekolwiek, sprawie rolnictwa, handlu, przemysłu i ludności. Czternaście tysięcy sto sześćdziesiąt ludzi dokończywszy zamierzonego czasu służby, powróciło od r. 1814 do siedlisk rodzinnych, a przestawszy walczyć dla obrony kraiu, będą mogli ieszcze w innym sposobie stać mu się użytecznemi.

Urządzenie teraźnieysze względem zaopatrzenia woyska w żywność i furaże, oprocz ulepszenia i oszczędności widocznych w tey usłudze, dozwoliły zamienić na opłatę pieniężna z pożytkiem daiących te płody, których dostarczenie w naturze ustawą ostatniego Seymu uchwalone było: zamiana ta, ściąga do skarbu fundusz, bez którego by nayważnieysze części usługi publiczney cierpiały, i iest oraz zupełnie na zysk właścicieli dostarczaiących, z powodu iż postanowiono cenę płodów znacznie mnieyszą od targowey, w mieyscach nawet gdzie ta cena iest naynižszą, a zawieszono wybieranie dostarczeń zaległych. Zamiana wspomniona iest oprócz tego dobrodzieystwem dla mieszkańców, gdy ich ochrania od ucisków i nadużycia iakich przedtem doznawał, i iakim czuyność władz wyższych zupełnie zapobiedz nie zdołała, z powodu miary wagi i gatunku towaru; od straty czasu i zniszczenia zaprzęgu w przewożeniu płodów do magazynów a z magazynów do mieysc pożywania, tem bardziey, kiedy to przewożenie odbywać się musiało często w naygorsze bezdroża albo w porach gdzie prace rolnicze usilności gospodarza wyciągały. To nowe urządzenie zapobiega również wszelkim sporom podobnym, a zawsze szkodliwym, między władzami cywilnemi i woyskowemi, oszczędza skarbowi znacznych wydatków próżno trwonionych na przerabianie płodów, na utrzymywanie i zarządzanie magazynów, którym dotąd zawiedzione budynki, oddaie na korzystnieysze przedmioty; na ostatek zwraca do użytecznieyszych czynności liczną klassę posługaczów, którzy przez sam rodzay swey usługi (lubo do niey pewnego stopnia zdolności wymagano) wystawiani nieustannie byli na pokusę dozwolenia sobie łatwych a niegodziwych zysków, i którzy mogli, ulegaiąc tym ponętom, roznieść niemoralność między inne klassy

mieszkańców, iak tego iuż doświadczono w kraiach nawet, gdzie taż usługa naydokładniey urządzoną i nayściśley była dostrzeganą.

Znaczne oszczędności zaprowadzono na estacie Administracyi woyskowey, na ubiorze i oporządzeniu pułków, na zniesieniu lazaretów trwałych; i z tych względów wydatki daleko są mnieysze, aniżeli Xięztwa Warszawskiego. Ale N. Pan niedozwolił, ażeby cóżkolwiek oszczędzoném było ze szkodą męztwa i niedoli. Tak więc, zachowano old officerom nie mogącym bydź w składzie teraźnieyszym umieszczonemi; równie tym, którzy służywszy w obcém woysku, do oyczyzny powrócili; także officyialistom woyskowym, których czynności uchylone zostały: pensyie wysłużone otrzymali woyskowi iuż do służby nie zdatni, pensyie dożywotnie wdowy na placu bitwy poległych, albo długoletnią służbą zaleconych: dano wynagrodzenia tym nawet officerom, którzy nie mogli mieć żadnego prawa do pensyi doiywotniey. Naostatek umieszczono w szeregach inwalidów i weteranów z lat 1814 i 1815, 146 officerów i 501 podofficerów i żołnierzy; w roku zaś 1816 i 1817 podobną prac swoich nagrodę 49 officerów i 593 podofficerów i żołnierzy otrzymało.

Wszystkie te opłaty równie sprawiedliwe iak wspaniałe, będą ieszcze przez niejaki lat przeciąg skarb publiczny obarczać. Niedostateczności iego w czasach ucisku z których ledwo wychodziemy, zaradzićby nie zdołano, gdyby hoyność Królewska nie była mu w pomoc przyszła i nie dostarczyła z iednakową troskliwością zasiłków, tak na dopełnienie żołdu tak na zadosyć uczynienie wszystkim woyska potrzebom.

Przychody i Skarb.

Pierwszy budżet ogólny czyli prawo skarbowe, które Nayiaśnieyszy Pan artykułem 162 konstytucyi do uchwały swoiéy zachował nie mogło bydź ieszcze wygotowane przed posiedzeniem seymowém teraźnieyszém, gdy czas nie wystarczył na zebranie wszystkich potrzebnych wiadomości ani na dokładne ułożenie zasad, na których ma bydź ugruntowana trwałość prawa skarbowego. Przydać należy, że tak dług krajowy 155 artykułem konstytucyi zaręczony, iak dobra narodowe podług artykułu 13 przydać się do uposażęnia duchowieństwa maiące, powinnyby wprzód bydź obliczone i uznane, a przeto ciężar ztąd dla Skarbu przybywaiący, wyiaśniony; nim się przystąpi do utworzenia układu skarbowego trwale i sfornie rozporządzonego. Wszelkie obiaśnienia zdolne oświecić i kierować z niejaką pewnością w téy mierze, są poszukiwane. Nie będzie walnieyszym zamiarem rządu Nayiaśnieyszego Pana, ażeby Skarbowi iakiemi bądź srodkami przysporzyć dochodu, ale żeby sprawiedliwém rozłożeniem podatku i umiarkowaniem tey opłaty, z którey każdy stósownie do rzetelney intraty swoiey uiścić się winien, przynieść mieszkańcom ulżenie iakie da się pogodzić z obowiązkiem dostarczenia potrzebom i usłudze kraiu; rozdzielić zatem ciężary tak, aby nikogo nie uwolniaiąc od osobistego przykładania się do opłat publicznych, nie pobierano iednak iak tylko tę część przychodu czystego, z którey każdy łatwo wyzuć się może bez wyczerpania źrzodła tegoż przychodu; zachęcić niezmienności ą podatku gruntowego, nowe przedsięwzięcia i postępy w gospodarstwie; ułatwić ruch przemysłu, kunsztów, handlu przez dobrze wyrozumiane sprostowanie poborów niestałych; obrócić iedynie na zakłady, których użyteczność ogólna gruntownie rozważona i wpływ na pomyślność kraiową, są niewątpliwe, wszelkie fundusze iakieby zbywać mogły od wydatków nieodbicie wymaganych dla utrzymania istnienia narodowego, którego dobrodzieystwo zachować przed wszystkiem należy.

Z tych powodów Nayiaśnieyszy Pan raczył dotychczas przestawać na zatwierdzeniu corocznem etatu przychodów takich, iakie zastał, lecz według wszelkiego podobieństwa nowy budżet ogólny przed następuiącem posiedzeniem seymowem zaprowadzonym zostanie. Rząd skutki z niego wypływać maiące rozważać będzie, a skoro doświadczenie w nim taką niesłuszność lub ważną niedogodność odkryie, powody do nich roztrząśnione, zaradzenie wyszukane, i projekta stosowne Izbom zgromadzonym przełożone będą.

Wspaniałość Nayiaśnieyszego Pana odstąpiła dotąd na pożytek Skarbu, swey listy cywilney; i nie tylko przychody z dóbr koronnych nie zostały oddzielone od przychodów ogólnych, lecz wspomaga-

ne dobra korony nie są nawet odłączone od ogołu dóbr narodowych. Małoliczne wypłaty z wymierzonych przychodów nakazane, miały za cel bądź uczynki miłosierne i mieyscowe, bądź nabycia i budowy ku ozdobie stolicy. Pałac Saski wyraźnie artykułem 15 konstytucyi zawarowany iako część dóbr koronnych, na użytek publiczny przez Jego Królewską Mość został oddany.

Dogodne środki przedsięwzięto dla ożywienia i zapewnienia wpływów, bez zgnębienia płacących: dozwolono nawet opóźniającym się ulgi i ułatwienia, iakich potrzeby powszechne dopuścić mogły.

Jednakże pomyślne skutki tych rozporządzeń i nowo zaprowadzoney a dobrze rozważoney rachunkowości, tak okazały się dostatecznemi, iż pomimo zawieszenia niektórych poratków zaległych, pomimo znacznych zaliczeń, które w roku bieżącym iuż są lub będą ieszcze uskutecznione na rozmaite użytku publicznego przedmioty, spodziewać się jednak można iż wydatki zwyczayne tegoroczne opędzone zostaną wpływami, iakie skarb pod swoiem zarządzeniem mieć będzie, i że znaydzie się nadto zasób nieiaki, na wypłaty nadzwyczayne.

Środki wspomagaiące obieg pieniędzy znakomicie zasilone zostały napływem kruszców zwożonych do mennicy, a lubo pobór z ich przebiiania iest bardzo mierny (czego wspomniony nap w sam dowodzi) iednakże ten pobór wraz z zyskiem wynikłym z wybicia małey ilości monety zdawkowey, którey potrzeby wymian koniecznie wyciągały, przyniosły dostateczne fundusze na wystawienie budowli miasto zdobiącey i na zaprowadzenie machin dotąd w kraju nie znanych. Nayiaśnieyszy Pan raczył sam się zatrudnić temi nowemi wystawieniami, i Jego przychylney łasce winni iesteśmy sposobność i ułatwienie do ich uskutecznienia.

Taki iest obraz ogólny czynności odbytych w rozmaitych rządu działach, za przewodnictwem i czynnym kierunkiem Naczelnika od Nayiaśnieyszego Pana mu danego. Szczegóły tych prac wyłożone są w zdaniu sprawy przez Radę Stanu, i dokładniey dowiodą ile położenie Królestwa już iest ulepszone.

Proiekta do praw.

Stósownie do potrzeb, iakie z doświadczenia okazały się naypilnieyszemi dla rozszerzenia pomyślności narodowey, Rząd przełoży Seymowi niektóre proiekta tyczące się prawodawstwa cywilnego i karnego, które są wymagane bądź od wzrastaiącey w cywilizacyi Europeyskiey oswiaty, bądź od dogodności teraźnieyszego składu naszego. Takiemi proiektami są: Nowy kodex karny; Ustawa o urzędnikach stanu cywilnego; urządzenie hypotek; o małżeństwach i rozwodach; zniesienie moratoryi, o rozgraniczeniu normalnym. Mówcy z grona Rady Stanu wytłumaczą koleyno powody do tych proiektów.

Otwieraiąc zatem nową dla nas epokę, obydwie Izby Seymowe iednakowym ożywione duchem, będą usiłowały postępować w wysokich swoich działaniach z rozwagą iakiey te wyciągaią; zachować zgodę, przez oddalenie ducha stronnictwa i osobistych widoków; mieć zawsze w celu dobro powszechne, daiąc się tylko powodować czystemu i światłemu przywiązaniu do Oyczyzny; niedozwalać ucha podżeganiom potwarzy, która się w cieniu sposobi przeciwko wyższym duszom, dopóki się kiedyś nie znaydzie sprzymierzoną z losem, ażeby ie zgnębić albo ponękać; nakoniec przyspieszać swoich naradzeń owoce, pamiętaiąc, że czas nigdy w biegu nie ustaie, że niszczy kiedy nie wznosi, lub dzieła nie kończy, i że na nieszczęście świata, dni dobrych Królów są policzone.

Żywa narodu troskliwość śledzić bez ustanku będzie swych zastępców postępowanie, i starać się przewidzieć wpływ onych na przyszłe iego przeznaczenia.

Widoki Przyszłości.

I wieleż to nadziei naylepiey ugruntowanych nie wskazuie nam przyszłość nasza! Stosunki sąsiedzkiey wzaiemności z państwami ościennemi, ścisła przyiaźń Nayiaśnieyszego Pana ze wszystkiemi mocarstwami, świątobliwe uszanowanie dla wiary przymierzów; cecha polityki wolney od chciwych widoków, i dążącey szczególnie do ustalenia obecnego rzeczy porządku, przez wygórowanie prawideł sprawiedliwości i moralności chrześciiańskiey, równie iak przez uczucie powszechne powodzenia i godności ztąd wypływaiących,

wszystko nam pośród trwałego i długiego pokoiu, zapewnia używanie korzyści obiecanych kraiowi naszemu waktach istnienie iego stanowiących. Dozwolono mi iest przydać, iż skłonności Nayiaśnieyszego Pana ciągle dla nas przychylne, i zadowolnienie iakiego doznaie w zapewnieniu miłości i zaufania naszych dla Jego osoby, wzmagaią w nim tem więcey żądze widzenia, iż wolne ustawy które naszey oyczyznie nadał, tak pomyślnie postępuią, że będę mogły służyć za wzór innym Jego kraiom, i podać Mu powody doświadczeniem zatwierdzone, do większego rozszerzenia tak zbawiennych urządzeń. W zamiarze dopięcia tego szlachetnego celu, dostoyny Brat Jego, ciągłem zamieszkaniem w stolicy Królestwa, raczy przykładać się do ściśleyszego skoiarzenia wzaiemnych węzłow, które maią przywięzywać Polaków do ich Monarchów rodziny; i świeżo ieszcze nowym blaskiem uświetnił narodowe ustawy, usuwaiąc się dobrowolnie i doczeńsie z mieysca, które Mu w zgromadzeniach Senatu prawem urodzenia należy, a przyimuiąc urząd Reprezentanta, do iakiego powoływały Go życzenia mieszkańców tey samey części stolicy, która nie dawno była znakomitszem polem walki między dwóma narodami, tudzież smutnem widowiskiem zapalczywych namiętności i nędznych rozterków ludzkich. Rownież dla obięcia urządzeń naszych, dla badania ich wpływu na postępie rządowym, naymłodszy z Xiążąt naszych obdarza dzisiay przytomnością swoią pierwsze zgromadzenie narodowe i odbywa w nim urzędowanie od konstytucyi mu przeznaczone.

Staranność Rządu nie tylko obecnemi pracami zatrudnionego, lecz oraz zaymującego się przyszłością; powyższych nadziei pielęgnować i pomyślnych ich owoców przyspieszać nie zaniedba. Już może oznaymić, iż czasy doświadczeń miiaią, że niemi przygotowane, przybliżaią się chwile pomyślności; i mniema że niepłonne wzbudzi oczekiwania, obiecuiąc iż obraz wystawić się na przyszłym Seymie maiący, uwieńczy nadzieie i pomnoży wdzięczność narodu.

NAYIAŚNIEYSZY PANIE! naród ten umie żywo czuć i oceniać dobrodzieystwa. Często niespokoyna o wolność obawa, burzliwe w nim wzniecała poruszenia, ale szlachetne dzieie iego, równie czyste, iak oyczaie iego słodkie zostały. Zapał znamienity przewodniczył mu zawsze: nieświadomy użyteczney lecz ścieśnioney rachuby iaką rostropność przepisuie, nie wahał się nigdy w złych przygodach, obecność przyszłości poświęcić. Wszakże, przy tak świetnych przymiotach i przy towarzyszącey im niebaczności, upaść był powinien; ale pośród politycznych zaburzeń i woien domowych, część i wierność dla swych Królow w żadnym czasie go nie odstąpiły; szanował ich wszystkich; zamiłował dobrych. Nie powątpisz zatem KROLU o przywiązaniu i powolności iego. Gdy po tylu rozmaytych dolegliwościach, iuż iedynie pod Twoią możną opieką zdołamy odtąd postępować bezpiecznym i spokoynym krokiem w nieznaiomych torach ciemney przyszłości; gdy nieprzypuszczaiąc trwania tych nieprzyiaźni narodowych iakiemi się pospolite zatrważaią umysły; wielkomyślna dusza Twoia, przywróciwszy nam wolne ustawy, podniosłszy rozbite oręża naszego szczątki, wzmaga i zatwierdza iak gdyby urokiem zgodę i braterstwo między dwoma zbyt długo rozróżnionemi ludźmi; to ufne poszanowanie, które za pasmem nieszczęść naszych umacniało nas pośród nieodrębney od przeciągłego oczekiwania tęsknoty, tem więcey nas teraz ożywiać zdoła, kiedy iuż używaiącym Twoim darów, powalasz i rozkazuiesz nam większych spodziewać się dobrodzieystw. Gdy Monarcha sławą okryty, łączy do świetnych przymiotów przywiązuiące dobroci ponęty, miłość ku niemu staie się potrzebą, obyczaiem, nagrodą całego ludu, i nawet silnieyszym duszom chronić się tylko zostaie, aby wciskaiąc się niepostrzeżone pochlebstwo, nie skalało ich wdzięczności. Odrzuciłbyś Nayiaśnieyszy PANIE pospolite hołdy, a my chcąc uniknąć przesady, milczeć musiemy: Niechże potomność wysłucha i ogłosi serc naszych śluby! a stawiaiąc Ciebie w liczbie Królow dobroczyńców ludzi, niech rzecze, że dokonywaiąc naszych przeznaczeń, dozwoliło nam Niebo, uyrzeć pod Oycowskiem panowaniem i woiem i dobroć Augusta i szczęście Traiana. *Sis melior Trajano, felicior Augusto.*

DODATEK DO Nro 28. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 8. KWIETNIA 1818 Roku WE SZRODĘ.

Z Warszawy d. 31 *Marca.*

SEYM KROLESTWA POLSKIEGO

Posiedzenie 1wsze dnia 27 *Marca.*

O godzinie 9tey z rana zgromadzili się do Kościoła Katedralnego Senatorowie, Ministrowie, Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani. Mszą czytaną odprawił JW. Malczewski, Biskup Kuiawski; kazanie miał, JW. Prażmowski, Biskup Nominat Płocki. Po nabożeństwie, Senat, Posłowie i Deputowani udali się do Izb właściwych, a Rada Stanu na pokoie Krolewskie. JW. Mostowski, Minister spraw wewnętrznych, przybywszy do Izby Poselskiey, uwiadomił ią o nominacyi na Marszałka JW. Wincentego Hr. Krasińskiego, Posła z Powiatu Przasnyskiege, następuiącym głosem:

Prześwietna Izbo Poselska!

Dziwnym zwrotem i dobrodzieystwem przeznaczenia, Izba ta dzisiay znowu iest zaludnioną przez wolnych Zastępców narodu. I rzeczywiście trudnoby znaleść gdziekolwiek wybory bardziey iak wasze niepodległe, i od wszelkiego obcego wpływu oswobodzone. Witaycie więc Wy! którzy zarazem będziecie tu wskrzeszać ciąg dalszy, i składać nowy zawiązek dziejów oyczystych, ktorym dano iest pielęgnować ostatnie szczątki i odrodzone nadzieie Krolestwa Polskiego. Stosownie do artykułu 118 Konstytucyi, Nayiaśnieyszy Pan mianować raczył Marszałkiem Jenerała Wincentego Krasińskiego Posła Przasnyskiego, którego zasługi Rycerskie i zalety towarzyskie, są wróżbą i rękoymią przymiotów obywatelskich. Czytam nominacyią Jego i wzywam Go do zaięcia mieysca Marszałkowi właściwego.

Poczem wręczył mu listę członków Izby Poselskiey zatwierdzoną przez Senat dla iey sprawdzenia. W tymże czasie Prezyduiący w Izbie Senatorskiey JW. Woiewoda Hrabia Stanisław Potocki powołał imiennie wszystkie członki teyże Izby, a za otrzymanym przez usta Ministra Spraw wewnętrznych przybyłego z Izby Poselskiey, rozkazem N. Pana, wyznaczył Deputacyią, złożoną z JWW. Woiewody Wybickiego i Kasztelana Czarneckiego, do zaproszenia Izby Poselskiey, aby się połączyła z Senatem. Uwiadomiony o tem JW. Marszałek Izby Poselskiey wysłał naprzeciw niey JWW. Posłów Komorowskiego i Onufrego Hrabię Małachowskiego; oraz Deputowanych: JWW. Biernackiego i Linde-

go. JW. Senator Woiewoda Wybicki następuiącą mową dopełnił zaproszenia.

Prześwietna Izbo Poselska!

Dzień wielki dla nas nadszedł, a który epokę w dzieiach świata stanowić będzie. Ta sama ręka zwycięzka co nam praw narodowych zapisała księgę, ta sama ręka ią dziś otwiera aby wszystkie w niey zawarte konstytucyyne Ustawy dopełnione zostały.

Seym zwolany! Senat iuż otacza Tron Piastów, na którym potężny Monarcha, Cesarz Wszech Rossyy, Król Polski z krwi Słowiańskiey ma zasiąść. Przychodziemy Deputowani, aby się Prześwietna Izba Poselska, stosownie do Ustaw Konstytucyi z Senatem złączyła. Czeka Król na to Prawodawca, aby dzieło reprezentacyi Królestwa Polskiego, dzieło tak sercu Jego miłe, w obliczu całego świata spełnione zostało.

Prześwietna Izbo Poselska! zastanowmy się na moment nad tym czynem wspaniałym Króla Zwycięzcy. — Głębocy badacze rewolucyiow politycznych, tę smutną światu obiawili prawdę: Ze zwycięzcy kraiu, zwykle rodackie wytępiali plemię; własność iego pomiędzy przychodniów dzielili: gwałt gwałty rodził, nikła wszelka narodowość: aż też wreszcie, sama obelga i pogarda dostała się w dziale kraiowcom i dawnym synom zniewoloney oyczyzny.

Zwycięzca nietylko moc prawodawczą, ale i władzę wykonawczą, toż sądownictwo Naywyższe, w tak nazwaney Aula Regis sobie przywłaszczył. Wstrzęsła się na to cała posada społeczności, i iuż po całym kraiu rozwarły się tylko więzienia i groby.

Obok tak okropnego obrazu zwycięzców, iakiż widok iest miły Bogu i światu Zwycięzcy Króla naszego. Alexander I., z zwycięzkim orężem wszedł do kraiu naszego. — Mógł nam zwyciężonym i rozbroionym, tak iak niegdyś Wilhelm zdobywca Anglii, żelaznego berła przynieść Statut: mógł nas z własności naszych wyzuć, mógł bydź samowładnym naszym Prawodawcą i Sędzią. Gdy przecież oręż swóy zwycięzki na księdze prawa oparł: gdy nam tak liberalną nadał konstytucyią. Ktoż w naszey obronie stanął? Któż nam narodowość? Któż religiią oyców naszych? Któż wreszcie to odwieczne dobro Polaka, wolność nam zachował? — Bóg i serce Alexandra!

Zadziwia to Europę całą.... odwieczne dzieie świata oczekiwały, aby ten przykład bez przykładów zapisać na karcie Zwycięzców kraiu mogły. Ale zarazem zdaią się ludy wszystkie do nas przemawiać, iż ten Seym wolny pierwszy pod berłem Alexandra, nie iest tylko sprawą naszą, ale iest sprawą wszystkich kraiów: rozciąga się nawet do wszystkich mniemań filozoficznych, iak daleko człowiek do wolności polityczney iest stworzony, tak różney od burzliwego nierządu i swawoli.

Patrzą na nas w tym momencie z boiaźnią i ciekawością, wszystkie ludy konstytucyi pragnące. Sledzić nas będzie stuoczna krytyka i nienawiść; tak, iż naymnieysze nasza zboczenie w Obradach Seymowych, brać będzie za miłość nierządu: i wskrzeszać będzie na obelgę naszą ową potworę polityczną w Rządzie naszym, *liberum veto*. Trafiaćby nawet odważyła się do nayczulszego serca Króla i Oyca naszego, aby Go zasmucić, że zucząć swoich tak łatwo liberalną Konstytucyią nadać nam raczył.

Ale zawiodą się w rachubie swoiey nam i wolności człowieka zawistni: wybór tak szczęśliwy Posłów i Deputowanych, światłych i gorliwych: tak z przekonania w naygłębszem posłuszeństwie do świętey Osoby Króla przywiązanych, iest nam rękoymią, że nam szczęście i sławę narodu ocali, że serca naylepszego z Królów naymnieyszym nierządem nie zasmuci, i całemu światu da poznać, żeśmy godni tey konstytucyi, którą nam Alexander Pan nasz miłościwy raczył nadać.

Lecz mało na tym ieszcze było Nayiaśnieyszemu Panu, że nam tak liberalną Konstytucyią nadał; chciał ieszcze w całey świetności reprezentancyią naszę narodową w oczach Europy wystawić, dla czego przychylił się do nayspanialszych żądań, Nayiaśnieyszego Brata swego Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xięcia Konstantego, i mieścić Mu się pomiędzy Deputowanemi pozwolił.

Tu znowu przykład bez przykładu. Tak niegdyś Zygmunt I. Król nasz Polski, obok Tronu Następcę swego Zygmunta Augusta osadził; tu potężny Monarcha, pomiędzy Deputowanemi mieścić się Następcy swemu dopuścił. Zadziwi to całą Europę, a całey ludzkości z ducha czasu pociechę i radość przyniesie.

Prześwietna Izbo Poselska! Król Nadawca Konstytucyi, lubo się na iey straży sam postawił, przeglądaiąc przecie w mądrości swoiey, iż się iakieś nadużycia wcisnąć kiedyś mogą, zastrzegł wam Szanowni Mężowie, w artykule 92 Konstytucyi, iż wolno wam iest żądania wasze, dobro i korzyści waszych współobywateli za cel maiące przedstawię Seymowi: iaką drogą to przedstawienie uczynić mielibyście, mądrość wasza w uciszonych namiętnościach wam wskaże. Jeżeli przecie ta nieznana wielkomyślność Wielkiego Xięcia wcieliła Go do ciała waszego, znaydziecie w Nim w żądaniach waszych naypewnieyszego pośrednika do Tronu Króla. Mówię, ieżeli skłonił się z wysokości powagi swoiey bydź Członkiem waszym, on zapewne, niepowątpiewaymy, zechce bydź i wasz *Orator pro domo.*

Ale spieszmy się zbliżyć do podnóżka Tronu, albo powiem raczey, spieszmy się posłuszne dzieci przed Oycem się naszym stawić: czytać niemylnie będziemy z oblicza Jego, tę mu wrodzoną łaskawość, dobroć i radość, gdy się Reprezentacyi Królestwa Polskiego zapatrzy dzieło.

Tu kończąc mowę moię, pozwólcie mi Szanowni Mężowie, pozwólcie wiekiem i pracą w usługach oyczyzny stłoczonemu Senatorowi, naygorliwsze obiawić życzenia, ażeby gdy ostatnia Seymu godzina wybiie; gdy na pożegnanie do podnóżka Tronu Król nam przystąpić pozwoli, abyśmy też same iak dziś wypogodzone na twarzy Jego czytali rysy! abyśmy tey iak dziś doznawali Jego łaskawości. To by nam za dowód służyło, że naylepszy z Królów tego co dla nas zdziałał nie żałuie; że przywiąże się do nas ieszcze mocniey, iako do naywiernieyszych poddanych i Jemu wdzięcznych, i ieżeli ieszcze większe ma iakie zamiary do szczęścia naszego, te z pociechą serca w oczach całey ludzkości dopełni.

(Reszta potem.)

Dnia 6 i 7 ***Kwietnia*** 1818.

Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr
Pszenicy	24	—	22	—	20	—	18	—
—Zyto	16	—	14	15	13	15	12	—
—Jęczmienia	16	—	14	—	13	—	11	15
— Owsa	11	—	10	15	10	10	10	—
— Jagieł	35	—	33	—	30	—	28	—
— Grochu	18	—	17	—	15	—	14	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Bieg Pieniędzy w Wiedniu d. 1 Kwietnia.		— detto Cesarski . . — —	18 — 28
Czer. Zł. Hollenderski Szeinami Zł. r.		Fryd. Pruskie . . . . — .	33 — 15
Czer. Zł. Cesarski.		Luidor . . . . — .	36 — —
Moneta konwencyyna za 100 . Złr.	37½	złoto frankowy . . . . . — .	31 — —
W Krakowie d. 6 Kwietnia.		Szeiny Wiedeńskie za 100 — .	263 — —
Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp.	19 gr. 3.	Złoty ryński Szeinami . — .	1 — 16.

DONIESIENIA.

W Kazimierzu w Domu Nr. 92 na pierwszym piętrze, o godzinie 10 ranney d. 12 Kwietnia, b. r. puszczone w arędę zostaną dochody teyże kamienicy pierwszego piętra, sklepów i izby na dole; chęć obięcia maiących na oznaczone mieysce zaprasza z zaopatrzonym vadium zł.p 60, W Krakowie d. 6 Kwietnia 1818 r.

Skorczyński, Kom. Sądo.

U JW. Hrabiego Józefa Szembeka znayduie się znaczna ilość Hortensyi Niebieskiey, naydoskonalszego koloru. Zyczący sobie tę nabydź ma się udać do Poręby Dobr Jego, to iest trzy mile od Krakowa, w Okręgu Wolnego Miasta.

Podaie się do wiadomości, iż w Krzeszowicach nowa Oberża z meblami przyzwoitemi, z szynkiem i staynią obszerną łącznie z Traktyiernią, Billiardem i szynkiem wina innych Trunków zagranicznych, będzie przez licytacyią puszczona w dzierzawę na lat trzy od S. Jana. Licytacyia odbywać się będzie dnia 20 Kwietnia r. b. o godzinie 11 przedpołudniem w kancellaryi Dominikalney Krzeszowickiey.

Drake.

Dnia 14 Kwietnia r. b. o godzinie 9 ranney w Domu pod L. 91 na Kaźmierzu przy Krakowie sprzedane będą przez publiczną licytacyią za gotowe pieniądze, fortepiano, meble, zegary, kociołek, alenbik miedziane, miód wyrobiony szynkowy, miód niewyrobiony, stągwie i beczki prożne, i t. d. Zyczący sobie nabydź zechcą się w oznaczonym czasie i mieyscu znaydować. W Krakowie d. 6 Kwietnia 1818 r.

Jan Nep. Franki, Komornik.

Gdy Wysoka C. K. Austryiacka ogólna Nadworna Kamera, wyrokiem z d. 29 Grudnia 1817 postanowiła: iż wozowa Poczta z Podgorza do Lwowa od 1go Kwietnia 1818 dwa razy w tygodniu odchodzić będzie, przeto C. K. Austryiacka Expedycyia wozowey Poczty w Podgorzu uwiadomia o tem Publiczność. W Podgorzu d. 20 Marca 1818.

Podaie się do wiadomości, iż Dworek na Tenczyńskim zwany pod Nrem 213 za Wiślną Bramą, iest zwolney ręki do naięcia na rok ieden lub trzy. — Dworek ten iest dogodny na Szynk trunkow i ma plac obszerny zdatny na ogrod lub też na skład drzewa. Ktoby był w chęci zadzierżawienia, zechce się zgłosić do Gospodarza tam mieszkaiącego.

Wieś Mieraszów w Wojewodztwie Krakowskiem, Powiecie Miechowskim 5. mil od Krakowa, pół mili od Szkalbmierza i Działoszyc odległa, iest z wolney ręki do sprzedania: o cenie i warunkach na Gruncie dowiedzieć się można.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż w wsi Radwanowicach o mil dwie od Krakowa i w Okręgu tegoż Miasta leżącey, znayduie się część wraz z dwiema przykupnemi, w gruncie dobrym i z wystarczaiącą do uprawy tegoż pańszczyzną do sprzedania, których pretium iest 90,000 złotych pol.

Także w Galicyi w Cyrkule Sandeckim wieś Przyszowa Górna tychże samych co i powyższe części Dziedziców właściwa do sprzedania z lasem, pastwiskami i pańszczyzną ciągłą, za summę złp. 80,000; ktoby więc był w chęci nabycia któreykolwiek z wyrażonych wsi, niech się zgłosi do Właścieli w kamienicy pod liczbą 626 przy ulicy Mikołayskiey na pierwszym piętrze mieszkaiących.